

Sygn. akt VII U 2505/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Katarzyna Andzo

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 2016 r. w Warszawie

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 23 października 2014r. znak: (...) oraz

z dnia 27 listopada 2014r. (...)

oddala odwołania.

UZASADNIENIE

W dniu 10 grudnia 2014 roku S. K. złożyła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 23 października 2014 roku znak: (...) ponownie ustalającej kapitał początkowy S. K. oraz od decyzji ww. organu rentowego z dnia 27 listopada 2014 roku znak: (...) wydanej w przedmiocie przeliczenia emerytury.

W uzasadnieniu odwołania, skarżąca podniosła, iż organ rentowy nie uwzględnił do wysokości jej kapitału początkowego najkorzystniejszych lat z jej 35 letniego okresu zatrudnienia. W ocenie odwołującej, ZUS pominął wynagrodzenie uzyskiwane przez nią w okresie od 1990 roku do 1992 roku. tj. z lat osiągania najwyższych przychodów. Odwołująca podniosła, iż wynagrodzenie z tegoż okresu udokumentowała wpisem do Książeczki Ubezpieczeniowej oraz świadectwami pracy wraz z informacją o wynagrodzeniu miesięcznym. S. K. dodała, iż nie mogła przedłożyć w postępowaniu wyjaśniającym ponieważ przedsiębiorstwo (...) od wielu lat nie istnieje.

W ocenie odwołującej pozostałe dokumenty, którymi dysponuje są wiarygodne w zakresie uzyskiwanego w latach 1990-1992 wynagrodzenia . Odwołująca podkreśliła, iż przedmiotowe wynagrodzenie znacznie zmienia wskaźnik podstawy do wyliczenia kapitału początkowego. Odwołująca dodała, iż na dzień 31 grudnia 2012 roku otrzymała

informację o zwaloryzowanym kapitale początkowym oraz o zwaloryzowanych składkach na ubezpieczenia społeczne, natomiast kwot tych nie uwzględniono przy wyliczeniu świadczenia emerytalnego. Odwołująca wniosła o ponowne wyliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem pominiętego wynagrodzenia (odwołanie k. 2 a.s.) do odwołania, S. K. dołączyła dokumentację zatrudnienia, w tym kserokopie świadectw pracy, umowy o pracę oraz kserokopie legitymacji ubezpieczeniowej (załączniki do odwołania k. 3-16 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 22 grudnia 2014 roku organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. wniosł o oddalenie odwołań na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, organ rentowy podniósł, iż ubezpieczona S. K. urodzona w dniu (...), złożyła wniosek o emeryturę w dniu

8 października 2014 roku. II Oddział ZUS, podkreślił, iż emerytura ubezpieczonej została prawidłowo wyliczona w myśl art. 53 i 56 w zw. z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zdaniem organu rentowego ustalona ponownie w decyzji z dnia 23 października 2014 roku, wartość kapitału początkowego, a także przyznane na mocy decyzji z dnia 24 października świadczenie emerytalne ubezpieczonej, zostały prawidłowo ustalone według wysokości mieszanej.

II Oddział ZUS podkreślił, iż wysokość świadczenia została wyliczona w sposób zaliczkowy z racji prowadzonego postępowania wyjaśniającego w zakresie nieprawidłowości w rozliczeniach i okresach podlegania ubezpieczeniu. Nadto, organ rentowy wyjaśnił, iż do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych

z całego okresu ubezpieczenia od 1976 roku do 2008 roku, a wskaźnik został ustalony na poziomie 63,81%. Niezwłocznie zaś po zakończonym postępowaniu wyjaśniającym, II Oddział ZUS

w W. w dniu 27 listopada 2014 wydał kolejną decyzję, którą ustalił ubezpieczonej ostateczną wartość emerytury. Organ rentowy wskazał, że przyjęty do wyliczenia wysokości okres podlegania ubezpieczeniu oraz wskaźnik podstawy wymiaru pozostały bez zmian w stosunku do decyzji, którą przyznano świadczenie w kwocie zaliczkowej. Organ podniósł w odpowiedzi na odwołanie,

iż zarówno decyzja z dnia 24 października jak i obecnie zaskarżone decyzje z dnia 23 października 2014 roku oraz z dnia 27 listopada 2014 roku zostały opatrzone stosowną adnotacją, iż do wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia za sporny okres od 15 stycznia 1990 roku do 31 maja 1992 roku

z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) S.A.

w W.” i w L. przyjęto wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej, gdyż nie zostało wystarczająco udokumentowane. Oddział zaznaczył, iż nie mógł uwzględnić świadectw pracy odwołującej, albowiem kwoty w nich wskazane są wynagrodzeniem jedynie z jednego miesiąca zatrudnienia, a wpis dokonany w legitymacji ubezpieczeniowej, poza tym, że nie został opatrzony pieczęcią imienną osoby upoważnionej, to jeszcze nosi ślady korekt.

W świetle podniesionej argumentacji, organ rentowy stanął na stanowisku, iż zaskarżone decyzje odpowiadają prawu, a wywiedzione odwołanie S. K., jako całkowicie bezzasadne winno podlegać oddaleniu (odpowiedź na odwołanie k. 16-20 a s.).

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił w sprawie, następujący stan faktyczny:

W dniu 8 października 2014 roku, ubezpieczona S. K. urodzona (...) nr PESEL:(...), złożyła do organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

II Oddział w W., wniosek o emeryturę. W treści wniosku, ubezpieczona zawarła informację, iż nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego oraz wniosła o ustalenie podstawy wymiaru emerytury poprzez przyjęcie dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na podstawie przedłożonych dokumentów według najkorzystniejszego wariantu (wniosek o emeryturę k. 1-8 a.r.).

W informacji dotyczącej okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczonej, S. K. podniosła, iż dokumenty z okresu jej zatrudnienia znajdują się w zbiorze akt rentowych dotyczących wysokości jej kapitału początkowego (k. 9 a.r.)

Na podstawie powyższej dokumentacji akt kapitału początkowego ubezpieczonej, Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczona po raz pierwszy złożyła wniosek o wyliczenie kapitału początkowego w dniu 10 listopada 2004 roku. We wniosku zwróciła się do organu rentowego o wyliczenie wysokości jej kapitału na podstawie najkorzystniejszego lat całego okresu zatrudnienia oraz załączyła świadectwa pracy potwierdzające następujący przebieg jej zatrudnienia.

W okresie od 3 września 1973 roku do dnia 9 marca 1974 roku S. K. (nosząca wówczas nazwisko D.) odbyła wstępny staż w Przedsiębiorstwie (...)

w (...) Przedsiębiorstwie (...) przy ul. (...) w W..

Z tytułu wykonywania stażu, ubezpieczona otrzymała w roku 1973 wynagrodzenie w łącznej wysokości 8.439 złotych uzyskanym, a w roku 1974 wynagrodzenie w kwocie 4.446 złotych, (k. 5, 7 a.r. t. II).

Od dnia 20 marca 1974 roku do 15 kwietnia 1974 roku, ubezpieczona była zatrudniona w Centrali Banku (...) S.A.w W. na stanowisku referenta (k. 9 a.r. t. II).

Następnie począwszy od dnia 16 kwietnia 1974 roku do dnia 31 maja 1984 roku, ubezpieczona była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy w Wojewódzkiej (...) dla Województwa (...) na stanowisku starszego technika. W tytułu tegoż zatrudnienia, S. K. pobierała uposażanie zasadnicze w wysokości 9.300,00 złotych miesięcznie oraz 10% dodatek za wysługę 10 lat pracy w wysokości 670 złotych miesięcznie (k. 11 a.r. t.II).

W okresie od 21 lutego 1978 roku do 11 października 1979 roku, ubezpieczona była zatrudniona na stanowisku chałupnika-nakładcy w Spółdzielni Pracy (...) w W. przy ul. (...). S. K. w roku 1978 otrzymała następujące kwoty wynagrodzenia: w marcu 2328 złotych, w kwietniu 2802 złotych, w maju 1188 złotych, w czerwcu 4534 złotych, w lipca 4716 złotych w sierpniu 2684 złotych, we wrześniu 5907 złotych, w październiku 3511 złotych, w listopadzie 53800 złotych, w grudniu 1444 złotych, a w 1979 roku: w miesiącu styczniu 3292 złotych, w lutym 6500 złotych, w marcu 7955 złotych, w kwietniu 3185 złotych, w maju 9535 złotych, w czerwcu 7735 złotych, w lipca 6319 złotych w sierpniu 8268 złotych, we wrześniu 7892 złotych, w październiku 7450 złotych (k. 21 a.r. oraz karty ksiąteczki ubezpieczeniowej odwoływanej –dokumentacja a.r. t. II).

Od dnia 1 czerwca 1984 roku do 16 czerwca 1989 roku, ubezpieczona była zatrudniona w (...) Spółdzielni (...) na stanowisku starszego inspektora i zastępcy kierownika sklepu. Z tytułu pracy na zajmowanych stanowiskach pracy, ubezpieczona otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 43500 złotych, powiększone o kwotę 5.400 złotych dodatku oraz dodatku w wymiarze 15 %, a także kwoty prowizji w wymiarze 0.163.

W okresie od 15 stycznia 1990 roku do 31 lipca 1991 roku, S. K. była zatrudniona w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) S.A. z siedzibą przy ul. (...) w W., w wymiarze pełnego etatu, na stanowisku kierownika sklepu, za wynagrodzeniem w łącznej w całym okresie zatrudnienia, kwocie 1.800,000 złotych powiększonej o prawo do premii regulaminowej, a w okresie od 1 sierpnia 1991 roku do dnia 31 maja 1992, była zatrudniona na tym samym stanowisku pracy przez Spółkę (...), której siedziba mieściła się następnie przy ul. (...) w L., a za ten okres zatrudnienia otrzymała wynagrodzenie w łącznej w całym okresie zatrudnienia, kwocie 2.500,000 złotych powiększonej o prawo do premii uznaniowej (k. 37 i nast. a.r t. II).

W kolejnym okresie aktywności zawodowej, ubezpieczona zawarła w dniu 1 sierpnia 1991 roku z reprezentującym Przedsiębiorstwo Usługowe (...) S.A w W., -D. B. umowę o pracę na czas nieokreślony. Zgodnie z postanowieniami

umowy, S. K. miał zajmować stanowisko Kierownika Sklepu firmowego numer (...), w pełnym wymiarze czasu pracy (k. 41 a.r. t. II).

W okresie od 19 czerwca 1989 roku do dnia 12 stycznia 1990 roku, S. K. była zatrudniona w Zakładzie (...) w W. przy ul. (...) na stanowisku specjalisty ds. kancelaryjnych, za wynagrodzeniem przyznawanym według 12 kategorii zaszerogowania w wysokości 324.000 złotych, powiększonej o dodatek za staż pracy w wysokości 15% najniższego wynagrodzenia w wysokości oraz premii przyznawanej zgodnie z regulaminem premiowania (dokumentacja a.r.).

W oparciu o analizę przebiegu zatrudnienia ubezpieczonej, organ rentowy wydał w dniu 14 czerwca 2006 roku decyzję znak: (...), na mocy której ustalił, iż kapitał początkowy S. K. na dzień 1 stycznia 1999 roku wynosi 95.310,27 złotych. organ rentowy wskazał, iż podstawę wydania decyzji stanowi regulacja ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz 353 ze zm.).

W dniu 16 października 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał kolejną decyzję znak: (...) na mocy której dokonał przeliczenia kapitału początkowego S. K., w myśl przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009, Nr 153, poz 1227 zez zm.) Wartość kapitału początkowego ubezpieczonej w świetle decyzji z dnia 16 października 2014 roku wynosiło 100.959,54 złote.

Następnie w decyzji z dnia 23 października 2014 roku znak: (...), organ rentowy przyjął wartość kapitału początkowego odwołującej opiewającego na dzień 1 stycznia 1999 roku na kwotę 105.666,22 złotych. W uzasadnieniu odwołania, organ rentowy wskazał, iż podstawę wydania decyzji stanowi regulacja ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Z 2009, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z dnia 8 września 2011 roku Nr 187, poz. 1112) o raz z dnia 21 czerwca 2013 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013, poz. 960). W uzasadnieniu każdej z decyzji ustalającej wymiar kapitału początkowego, ubezpieczona była informowana przez organ rentowy, iż kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku będzie podlegał waloryzacji według zasad określonych w art. 173 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a zwaloryzowany kapitał początkowy oraz zwaloryzowane składki na ubezpieczenie emerytalne opłacone po dniu 31 grudnia 1998 roku stanowić będą podstawę obliczenia emerytury ustalonej według przepisów art. 24-26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. (k. 159 a.r t. II).

Na mocy decyzji organu rentowego z dnia 24 października 2014 roku znak: (...), ubezpieczona nabyła prawo do emerytury w kwocie zaliczkowej. Od dnia 1 grudnia 2014 roku, obliczona przez organ rentowy emerytura ubezpieczonej w wysokości brutto wynosiła 155 ZUS. II Oddział w W. dokonał obliczenia wysokości emerytury zgodnie z art. 26, art. 53, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 183 powołanej ustawy oraz poinformował ubezpieczoną, iż do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury za okresy od 20 marca 1974 roku do 15 kwietnia 1974 roku, od 16 kwietnia 1974 roku do 31 grudnia 1975 roku, od 15 stycznia 1990 roku do 31 lipca 1991 roku, od 1 sierpnia 1991 roku do 31 maja 1991 roku przyjęto wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Natomiast po udokumentowaniu faktycznie osiągniętego wynagrodzenia za ww. okresy zatrudnienia sprawa może być przedmiotem ponownego rozpatrzenia. II Oddział ZUS poinformował nadto S. K., iż jeżeli dokumenty zostaną złożone przed upływem miesiąca od daty otrzymania niniejszej decyzji, Oddział dokona przeliczenia wysokości emerytury od daty jej przyznania (decyzja z dnia 24 października 2014 roku k. 35 a.s.).

Ubezpieczona złożyła do organu rentowego ponowieni świadectwa pracy potwierdzające okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od dnia 15 stycznia 1990 roku do dnia 31 maja 1992 roku oraz kserokopię legitymacji ubezpieczeniowej, a także umowę o pracę, którą zawarła ze spółką (...) S.A. (dokumentacja a.r t. II). W odpowiedzi na nadesłaną dokumentację zatrudnienia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. poinformował ubezpieczoną, że do wyliczenia kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenie minimalne za okresy od 20 marca 1974 do 15 kwietnia 1974, od 16 kwietnia 1974 do 31 grudnia 1975, od 15 stycznia 1990 do 31 lipca 1990, od 01 sierpnia 1991

do 31 maja 1991, ponieważ nie zachodzą podstawy przyjęcia wynagrodzenia ze świadectwa pracy, gdyż jest to wynagrodzenie z ostatniego miesiąca zatrudnienia. Do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto natomiast wynagrodzenie najkorzystniejsze, tj. z lat 1976-1985. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru za te lata wynosi 64,98%. Ponadto organ rentowy poinformował S. K., że podstawę wyliczenia emerytury stanowi kwota zwaloryzowanych składek i zwaloryzowanego kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc od którego przysługuje wypłata emerytury oraz pouczył ubezpieczoną o prawie wniesienia odwołania w przypadku kwestionowania ustaleń organu rentowego. Ostatecznie decyzją z dnia 27 listopada 2014 roku znak: (...), organ rentowy dokonał przeliczenia emerytury na mocy art. 53, art. 26 oraz art. 183 ustawy o emeryturach i rentach ustalając wartość emerytury jak w decyzji zaliczkowej tj. na kwotę 1557,70 złotych (dokumentacja akt rentowych t. II).

S. K. złożyła odwołanie od ww. decyzji organu rentowego z dnia 27 listopada 2014 roku znak: (...) od decyzji ustalającej wartość kapitału początkowego z dnia 23 października 2014 roku znak: (...), inicjując tym samym niniejsze postępowanie odwoławcze.

W toku postępowania, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie zeznań świadka I. L. oraz B. R. iż świadkowie pracowali z odwołującą w Przedsiębiorstwie (...), natomiast nie mieli wiedzy w zakresie wysokości otrzymywanego przez ubezpieczoną wynagrodzenia w przeliczeniu na poszczególne miesiące okresów zatrudnienia (k. 51 a.s.).

Na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i finansów P. B., a także opinii biegłego ww. biegłego, Sąd Okręgowy ustalił, iż organ rentowy dokonał w zaskarżonej decyzji prawidłowych wyliczeń w zakresie wyliczenia wartości kapitału początkowego odwołującej (k.56- 83, 63-83, 108-121 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dokumentację akt rentowych,

a także dokumentację akt niniejszego postępowania odwoławczego oraz dowody osobowe z zeznań odwołującej oraz świadków I. L. oraz B. R. (k. 51 a.s.).

W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy był wewnątrznie spójny, wiarygodny i stanowił wystarczającą podstawę rozstrzygnięcia sporu.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Odwołania S. K. od decyzji organu rentowego z dnia 23 października 2014 roku znak: (...) oraz odwołanie od decyzji z dnia 27 listopada 2014 roku znak: (...) są niezasadne i jako takie podlegają oddaleniu.

Sąd Okręgowy zauważa na wstępie rozważań, iż kwestię sporną niniejszego postępowania stanowiły: prawidłowości ustalenia stażu pracy odwołującego oraz zasadność nieuwzględnienia przez organ rentowy do kapitału początkowego zarobków z okresu pracy ubezpieczonej w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 15 stycznia 1990 roku do 31 maja 1992 roku oraz zatrudnienia w firmie (...) począwszy od dnia 1 sierpnia 1991 roku – wysokości wyższej niż wynagrodzenie minimalne.

Sąd stwierdza, że zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – zwanej dalej „ustawą” (Dz.U.2016.887 j.t.) - kapitał początkowy ma być odtworzeniem kwoty składek na ubezpieczenie społeczne, opłaconych przed dniem 1 stycznia 1999 roku. Zasady ustalania podstawy wymiaru emerytury zostały określone w art. 15 ustawy emerytalnej, a wysokość kapitału początkowego, zależy od udowodnionych okresów składkowych nieskładkowych, podstawy wymiaru świadczenia, współczynnika określonego przez proporcję wieku ubezpieczonego i ustawowo określonego wieku emerytalnego oraz stażu. Natomiast do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia uwzględnia się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na

ubezpieczenie społeczne z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z okresu ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok zgłoszenia wniosku o emeryturę lub z dowolnych 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku (art. 15 ust. 1 ww. ustawy). W przypadku nieudowodnienia okresów składkowych i nieskładkowych, zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy, który stanowi, że jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Dokumentem potwierdzającym wysokość wynagrodzenia jest zaświadczenie o zatrudnieniu

i wynagrodzeniu, wystawione przez pracodawcę lub prawnego następcę pracodawcy na druku ZUS RP-7, ale również legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca odpowiednie wpisy o zatrudnieniu

i wysokości wynagrodzenia dokonane przez pracodawcę lub następcę prawnego. Ustalenie kapitału początkowego następuje poprzez obliczenie hipotetycznej emerytury, jaką ubezpieczony otrzymałby w dniu 1 stycznia 1999 r., tj. w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a następnie pomnożenie tej kwoty przez średnie dalsze trwanie życia osób ustalone na dzień 1 stycznia 1999 r. Należy podkreślić, iż zgodnie z treścią art. 175 ust. 1 zd. 2 ustawy, postępowanie w sprawie ustalenia kapitału początkowego przebiega według zasad dotyczących ustalenia prawa do świadczeń przewidzianych w tej ustawie, co w szczególności dotyczy katalogu środków dowodowych, jakie służą ubezpieczonemu w postępowaniu przed organem rentowym do wykazania zarówno stażu ubezpieczonego, jak i wysokości przychodów. Sąd zważył, że niektórzy ubezpieczeni mają problemy z dostarczeniem dokumentacji spełniającej rygorystyczne wymogi formalne i w konsekwencji nie są w stanie udowodnić okoliczności faktycznego polegania ubezpieczeniu, czy też wysokości przychodów. Zgodnie z obowiązującym § 22 ust 1 i ust.2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa, legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia. Jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres. W myśl § 27 rozporządzenia dowody z dokumentów, pisemne zeznania świadków oraz pisemne oświadczenia zainteresowanego powinny być dołączone do wniosku w oryginale. Wyjątek od tej powyższej zasady przewidziany został w § 28 ust. 1 rozporządzenia, w myśl którego środkiem dowodowym w postępowaniu przed organem rentowym mogą być również poświadczone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów stwierdzających stan zdrowia oraz dotyczących okresów składkowych i nieskładkowych, a także wysokości wynagrodzenia, przychodu, dochodu i uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru świadczeń, wydawane przez jednostki upoważnione do przechowywania dokumentacji zlikwidowanych lub przekształconych zakładów pracy. Sąd zważył, że w razie wszczęcia postępowania sądowego toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego dopuszczalne

jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności mających wpływ na prawo

do świadczenia. Badając w przedmiotowej sprawie prawidłowość wyliczenia kapitału początkowego odwołującej, na podstawie której organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję znak (...) z dnia 23 października 2014 roku, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości – P. B., który w swojej opinii oraz opiniach uzupełniających przedstawiał dokładną analizę wyliczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Na jej podstawie Sąd Okręgowy ustalił, iż decyzja organu rentowego została wydana w sposób prawidłowy. W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż zarzut odwołującej dotyczący błędnego ustalenia stażu pracy był chybiony. Zaskarżona decyzja dotycząca przeliczenia emerytury w sposób prawidłowy ustaliła staż pracy, na który przypada łącznie 29 lat, 7 miesięcy, 4 dni okresów składkowych oraz 6 lat i 29 dni okresów nieskładkowych. Należy podkreślić, iż w przypadku obliczania wysokości kapitału początkowego uwzględnia się staż pracy przypadający na dzień 31 grudnia

1998 r., a następnie po tej dacie ustalony hipotetycznie kapitał początkowy obejmujący dotychczasowy staż pracy, podlega waloryzacji w zakresie kapitału początkowego i zgromadzonej składki na ubezpieczenie emerytalne od dnia 1 stycznia 1999 r. Błędne przekonanie ubezpieczonej co do stażu pracy oraz wysokości uzyskanych świadczeń wynika z faktu, iż S. K. przyjęła do stażu pracy -do obliczenia wysokości świadczenia emerytalnego i wysokości kapitału początkowego wysokości przychodów w Przedsiębiorstwie (...), przewyższające wynagrodzenie minimalne, co nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym niniejszej sprawy (w tym dowodów z powołanych przez odwołującą świadków zatrudnienia w firmie (...)). Kolejną kwestią sporną było nie uwzględnienie zarobków odwołującej z okresu pracy w firmie (...) S.A. z siedzibą w W.. Sąd Okręgowy zważył, iż w zaskarżonej decyzji ustalenia w tym względzie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych także są prawidłowe, albowiem za ten okres zatrudnienia odwołująca nie przedstawiła jakiegokolwiek dowodu potwierdzającego wysokość otrzymywanych przez nią dochodów. Dodatkowo Sąd Okręgowy podkreśla, iż analiza dokumentacji zatrudnienia odwołującej prowadzi do wniosków, iż okresy pracy odwołującej w firmie (...) oraz w firmie (...) S.A. z siedzibą w W., pokrywały się. Odwołująca w Ocenie Sądu nie mogła równocześnie pracować w dwóch wskazanych firmach w pełnym wymiarze czasu pracy, co czyni wątpliwym stanowisko skarżącej również w zakresie faktycznego realizowania warunków umowy w Przedsiębiorstwie (...) S.A. Niezależnie jednak od powyższego, Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż przy obliczaniu wysokości kapitału początkowego zatrudnienia w tym samym okresie czasu w dwóch różnych miejscach pracy są przeliczane w wymiarze pojedynczym. Konkludując Sąd Okręgowy zważył, iż jedynie okres pracy w Przedsiębiorstwie (...)

z siedzibą w W., winien być zaliczony do stażu pracy odwołującej. Ów okres zatrudnienia odwołującej został bowiem udowodniony w zakresie faktycznego wykonywania pracy ubezpieczonej (a to na podstawie dowodu z zeznań świadków k. 51 a.s. jak również świadectwa pracy złożonego w dokumentacji i akt prawy). Konieczność uwzględnienia tegoż okresu pracy odwołującej dostrzegł również na gruncie zaskarżonych decyzji organ rentowy. Odwołująca natomiast nie zdołała przedstawić wiarygodnego materiału dowodowego potwierdzającego otrzymywane wówczas wynagrodzenie. Wynagrodzenia ujęte kwotowo w świadectwie pracy stanowiło jedynie informację

o wysokości przychodu odwołującej w ostatnim miesiącu w Przedsiębiorstwie (...), z powyższego nie można przyjąć, iż odwołująca ów wymiar wynagrodzenia otrzymywała przez cały okres zatrudnienia. Sąd Okręgowy zważył, iż organ rentowy prawidłowo zaliczył odwołującemu wysokość wynagrodzenia minimalnego od dnia 15 stycznia 1990 r. do 31 maja 1992 r. ze względu na fakt nieudokumentowania wynagrodzenia faktycznego za ten okres, ponieważ ubezpieczona nie przedstawiła żadnego dokumentu, który wskazywałby na wysokość jego zarobków.

Warto również zauważyć, że w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w jego aktach osobowych, tj. umowy o pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim jednak wypadku uwzględnić można tylko takie składniki, które są pewne, stałe, wypłacane były w danym okresie i w określonej wysokości (por. wyrok SA we Wrocławiu

z dnia 18 stycznia 2012 r. III AUa 1555/2011). Powyższe orzecznictwo potwierdza trafność zastosowania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynagrodzenia minimalnego, opierając podstawę prawną na art. 15 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, zgodnie z którym jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c. orzekł jak sentencji orzeczenia

(...)